

DIAGNOSTIKA DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Jitka Vítová

Bednářová, J., Šmardová, V. Diagnostika dítěte předškolního věku
Brno: Computer Press, a. s., 2007. 211 s. ISBN 978-80-251-1829-0

V době, kdy na pultech našich knihkupectví najdeme publikace seznamující nás s teoretickými aspekty vývoje dětí v předškolním věku, knihy určené „předškolákům“ i množství pracovních sešitů zaměřených na rozvoj zrakového vnímání, prostorovou orientaci apod., vychází titul, který považujeme svým obsahem na našem knižním trhu za jedinečný.

Autorkám, které se již řadu let věnují diagnostice dětí v pedagogicko-psychologické poradně, se podařilo skvělým způsobem, formou srozumitelnou laikovi, propojit základní teoretické informace o vývoji dítěte v předškolním věku se sadou praktických úloh.

Publikace se vyznačuje přehledností a systematickým uspořádáním. Názvy kapitol (motorika a grafomotorika, zrakové vnímání a paměť, sluchové vnímání a paměť, vnímání prostoru, vnímání času, základní matematické představy, řeč /myšlení/, sociální dovednosti, sebeobsluha/samostatnost, hry) odpovídají svojí náplní obsahu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, konkrétně částem *jazyk a řeč, poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace*, tematického celku *Dítě a jeho psychika*.

Nejprve je čtenář seznámen s průběhem přirozeného vývoje dítěte od narození až do předškolního věku v dané oblasti. V následujícím odstavci „oslabení...“ popisují autorky projevy nedostatečného rozvoje výše zmiňované dovednosti a úskalí z něho vyplývající pro rozvoj dalších kognitivních složek dítěte.

V podkapitole věnované „*vývojovým škálám*“ nacházíme úkoly seřazené podle stupně obtížnosti, které obsahují zadání s cílem úlohy a čísla příloh spolu návodem k jejich použití. Právě řazení úloh podle obtížnosti považujeme za přínosné pro dítě i pedagoga. Během diagnostiky i edukačního procesu lze jednotlivé úlohy volit s ohledem na aktuální stav dítěte, jeho schopnosti a do-

sud osvojené dovednosti. Nedochází tak k přetěžování dítěte a jeho frustraci z nepřiměřeně obtížných úloh.

Pro výsledky diagnostiky nabízí kniha odborníkům záznamový arch, který zpřehledňuje výsledky „vyšetření“ a umožňuje jeho další využití při porovnávání výsledků dítěte v čase. V případě diagnostiky dětí s postižením získáváme možnost porovnání úrovně osvojených dovedností s fyziologickým věkem dítěte.

Praktická část se skládá z více než ze sta stran barevných příloh, které jsou určeny pro přímou práci s dětmi. Úlohy jsou očíslovány a opatřeny jednoduchými instrukcemi. Ke kladům knihy bezesporu patří její grafické zpracování, oku lahodící ilustrace a možnost jejího všestranného využití. Aktivity založené na manipulaci, tolik důležité pro rozvoj dítěte v předškolním věku, se pro děti stávají zábavnou hrou. Jejich osvojení se stává předpokladem pro úspěšný vstup dítěte do období povinné školní docházky.

Dovolujeme si publikaci doporučit nejen pedagogům, pro které bude dle našeho názoru více než pouhou inspirací, ale i rodičům a jejich ratolestem a v neposlední řadě studentům pedagogických fakult jako výborný studijní materiál, který ve své koncepci vychází ze znalosti poměrů českého školství.

Mgr. Jitka Vítová
Pedagogická fakulta UP v Olomouci
Katedra speciální pedagogiky
Žižkovo náměstí 5
Olomouc 771 47